

LYS UPP helt enkelt

En vacker belysning vid entrén behöver varken vara svår eller dyr att fixa. Så här gör du i några enkla steg.

AV SUSANNE ANDERSSON FOTO ESTER SORRI TEXT ANETTE SIEVERS

Ett par buxbomsklot belysta med en spot, med marktäckande perennen rosenplister 'White Nancy' som undervegetation. Tänk på att ringla ihop en rejäl bit av armaturladden och dölja den under växligheten, så att det är lätt att flytta belysningen en bit i efterhand och belysa en annan växt.

Varför inte lysa upp en buske eller annan växt vid entrén med en enkel svagströmsbelysning. Det gör det mysigare att komma hem när det är som mörkast.

– Många tror att det är krångligt att sätta ljus på en växt, men använder du svagström behöver du varken så mycket kraft eller teknik, säger trädgårdsdesignern Susanne Andersson.

Större trädgårdslyktor och väggbelys-

ning drivs av starkström, vilket kräver att du anlitar en elektriker för installationen, men enklare växtbelysningar och låga belysningar vid till exempel en trädgårdsgång bygger ofta på svagström.

Det kan vara klokt att satsa på ett färdigt belysningssystem, som går att bygga på med fler lampor, med en gång. Kanske kommer du att få en trädgård som är vackrast på vintern, varmt upplyst av ljus från många små lampor? ✨

SÄTT EN SPOT

1 Fråga dig själv vad det är du vill belysa. Finns det en buske med vackra grenar eller ett prydnadsgräs vid entrén? Testa dig sedan fram till hur ljuset faller bäst på växten, du kan börja med att rikta en ficklampa eller också kan du använda det spett du ska installera. Var två och turas om att stå en bit ifrån och titta. Här används Gelia gardenlights "Arigo".

3 Koppla ihop armaturladden med den långa kabeln. Färdiga belysningssystem har även grenkopplingar. Mitt på sladden finns ingångar, där kan man skarva på andra kablar. Om du passar på att belysa flera växter, räkna ihop watt-talen på lamporna. En transformator kan till exempel klara 100 w.

2 Gräv en skåra i gräsmattan mellan växten och eluttaget, cirka 3 cm djupt. Det är inget måste att gräva, men det blir snyggare än om du låter kabeln löpa ovan jord – och det är mindre risk att du råkar klippa av kabeln med gräsklipparen. När det gäller svagström finns det dock ingen säkerhetsrisk. Använd en vass och gärna rak spade.

4 Lägg ner kabeln i skåran. Tänk på att ta till rejält när det gäller längd på kabel, den som uppges på förpackningen gäller om den är spänd. Kabeln blir krokig när man lägger ner den, dessutom blir den kortare i vinterkyla. Tryck ihop grässvålen och trampa till, gräset växer snabbt ihop igen.

VARFÖR SKA JAG BELYSA MIN TRÄDGÅRD?

För att kunna njuta tolv månader i stället för fem. Annars är mycket jobb nedlagt i trädgården för en kort tids användning.

Var får jag mest valuta för pengarna?

Vid entrén. Jag skulle börja med att sätta en spot på väggen vid ingången. Sätt den i ansiktshöjd och rikta nedåt, så får du något som liknar en teaterscen. Där kan du placera en kruka eller något annat vackert. Samtidigt får man lite stämningfullt ljus på dörren och väggen.

FOTO: SZYMON POZIEWICZ

Spotten sitter överst på armeringsjärnet och belyser en kruka med gräslök.

Vi loftar ut "Belysningsboken: Så ljussätter du" av Torbjörn Eliasson. Läs mer på sidan 93.

Hur ska jag välja ljus för flera platser?

Varje situation kräver sitt ljus. Anpassa ljusmängd, ljusstyrka och ljusspridning efter varje plats och objekt. På en del ställen behövs starkt ljus, på andra ska man bara skönja ljuset. När man börjar experimentera med ljus tränar man upp känslan.

Använder du färgat ljus?

Jag brukar undvika kulört ljus, däremot arbetar jag mycket med omväxlande varmt tonat ljus och vitt, kallare ljus.

NAMN: Torbjörn Eliasson.
JOB: Internationellt uppmärksammat ljusdesigner som arbetar för White arkitekter.

BOR: Villa i Alingsås, som han har ritat och byggt själv, med 800 kvm tomt. 300 kvm är skogstomt med blåbärsris, tall och gran, ungefär lika mycket är perennrabatt. Bara 14 kvm är gräsmatta.

AKTUELL: Med "Belysningsboken: Så ljussätter du".

